

Sri A. V. NARASIMHA REDDY (Bangalore-South).—Considering the importance of a resolution it is better to fix the time, instead of fixing a uniform time-limit for all resolutions. It is better to look into the resolutions and fix the appropriate time

Mr. SPEAKER.—I think half an hour is the maximum time to be taken for any resolution.

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—If the resolution is not very important, 15 minutes' time may be allotted, and if it is very important, thirty minutes.

Mr. SPEAKER.—Yes.

1-30 P.M.

Mr. SPEAKER.—**Sri H. K. Siddiah** not present. Next Resolution (No. 2) by **Sri Mudduramiah**.

No. 2. Construction of Tanks, Channels and Feeder Channels in Distress areas.

ಶ್ರೀ ಮುದ್ದುರಾಮಯ್ಯ (ಕೊರಟಗೆರೆ—ಮಧುಗಿರಿ).—ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

“ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪೈಕಿ ಪದೇಪದೇ ಕ್ಷಾಮವು ತರಬೋರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮವು ಯಾವಾಗಲೂ ತರಬೋರದಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಅಂಥ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರತಿಫಲವು ಬಂದಾಗಲೂ ಅದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆಯೂ, ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಕೆರೆಗಳ, ನಾಲೆಗಳ ಮತ್ತು ಫೀಡರ್ ನಾಲೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ”.

ಅದನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಮರೆನಾಡಿನಿಂದ ಬಂದಿರುವ ವರದ್ದರಿಂದ ಮೈದಾನದ ಜನಗಳ ಕಷ್ಟ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪದೇ ಪದೇ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ವಾದ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಮರೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನದೀ ಬಯಲುಗಳಲ್ಲಿ 100 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ಕೇವಲ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬಹುದಾದರೆ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ 100 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಡುವ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದು

ಸರ್ಕಾರದ ಅಧ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಮತಾವಾದದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಮಾಜವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೋ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಕೂಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಾಗ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಥಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ತತ್ಕಾಲ ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ಕಳೆದ 15 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಸರಾಸರಿ ಮಳೆ ಮತ್ತು ಬೆಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಬೆಳೆ ಕೇವಲ 5 ಅಣೆ, 4 ಅಣೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಾಂದ್ರತೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರು ಯಾವ ರೀತಿ ಜೀವನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಹಿಂದಿನವರು ಕಟ್ಟಿಸಿರತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳ ಆಶ್ರಯದಿಂದಲೂ, ಮತ್ತು ಭಾವಿಗಳ ಆಶ್ರಯದಿಂದಲೂ ಜೀವನ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟು ಉದಾಸೀನ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕ್ಷಾಮ ತರಬೋರಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟ ಉಂಟಾಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳನ್ನೂ, ನಾಲೆಗಳನ್ನೂ, ಫೀಡರ್ ಚಾನರ್ಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಎಷ್ಟೇ ಖರ್ಚಾದರೂ ಕೂಡ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಕ್ಷಾಮವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದುದು ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೆರೆಯ ಆಸರೆಗಿಂತ ಕೆರೆಯಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಭಾವಿಗಳ ಆಸರೆಯಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಕೆರೆ ನಾಡುರಸ್ತಾಗಿದ್ದರೆ, ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭಾವಿಗಳ ಆಸರೆಯಿಂದ ಕೆರೆಗಳ ಆಸರೆಯಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವಂತೆ ಅದಷ್ಟು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದೆ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳ ನಾಲೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅಥವಾ ಹೊಸದಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸುವಾಗ ಅವುಗಳಿಂದ ಆದಾಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡದೆ ಜಾಗೃತೆಯಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಮಿತ್ರರು ಬಹಳ ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ

ವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Resolution moved :

“That this Assembly is of the opinion that the Government should execute the works of tanks, channels, and feeder channels in maidan areas which frequently suffer from famine with a view to permanently relieve famine, without considering the return from such works while taking them up.”

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ (ಚಿಂತಾಮಣಿ).—
ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುದ್ದುರಾಮಯ್ಯನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ನಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಈ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಈ ಕೆರೆಗಳು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದುವು ಆಮೇಲೆ ಇವುಗಳ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಣೆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಉದಾಸೀನತೆ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕ್ಷಾಮದ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುತುವರ್ಜಿಯಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಉದಾಸೀನ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಂತರೆ ಅದರಿಂದ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ನೀರು percolate ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆಯೆಂದು ಇದುವರೆಗೆ ಅನೇಕಸಾರಿ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಾವಿಗಳಿಂದ ಕಪಿಲೆ ಹೊಡೆದು ನೂರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಾವಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕಸಲ ನಾವು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಈ ಬಾವಿಗಳ pumpsetಗಳಿಗೆ currentನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬೇಕೆಂದು ಇರುವುದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು comprehensive ಆಗಿ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಗಿಂತಲೂ ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ currentನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದುದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಹಾಗೂ ನಾವು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಗಳ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಪ ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇರುವ ಪಟ್ಟಣವಾಸಗಳಲ್ಲೆಯೇ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವಿಷಾದಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಭಾವಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ವಿಧಾನವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು returnsಗೆ ತಾವು ಏನು ಒಂದು ಆಸೆಪಡುತ್ತೀರೋ ಅದು ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ

ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಮನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನರು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿ ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ನೂರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದು ಜಮೀನನ್ನು ಖರೀದಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಅನೇಕ ಇವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿ ಇಂತಹ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ, ನಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಭಾವಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಜರೂರಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).—
ಮೈದಾನದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳ ಮತ್ತು ನಾಲೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ಪದಾರ್ಥ ಬಂದಮೇಲೆ ಹಳೆ ಪದಾರ್ಥ ಮರೆಯುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ projectಗಳಿಗೆ ಗಮನಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರೀಪೇರಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ projectಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ policyಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ projectಗಳು ಸಮಗ್ರ ಬೇಡ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನನಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಸರಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೀತಿ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಸ್ತಿ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುವಾಗ ಆಪ್ತಕ್ಕೆ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೊಸ ಹೊಸ projectಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ನೀತಿಯನ್ನು ನಾನು ಬಂದನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮೈದಾನದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳ ವಿಷಯ ಅಷ್ಟು ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತ ರಾಗಾಯ್ತು, ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಕೆರೆಗಳು ಇರುವ ಚಾಮರಾಜನಗರದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆರೆಯೂ ಇದುವರೆಗೆ ರಿಪೇರಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕಾರಣಗಳು ಅನೇಕ ಇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಮತ್ತು ಕಾನೂನುಗಳ ಅಡ್ಡಿ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಭಾವನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದುದು ನನ್ನ ಅದೃಶ್ಯವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳೆ ಅಂದಾಜುಗಳು ತಯಾರಾಗಿ, ನಾಲೆಗಳ ಅಂದಾಜು ತಯಾರಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಅನೇಕ ಹಂತಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಬರುವಾಗ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಬೇರು ಉರುತ್ತದೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜನಗಳು ಬಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿದರೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗಳಿಂದ ಬಂದನಂತರ, ಮಧ್ಯವರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಘಟ್ಟ ಇದೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತನಂತರ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂದಾಜಿಗೂ countersign ಆದ ಹೊರತು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಕಷ್ಟ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು countersign ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ಒತ್ತಡದಿಂದ countersign ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗದೆ

(ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ)
ಎಷ್ಟೋ ವರುಷಗಳ ಕಾಲ ಅಲ್ಪಯೋಗಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕೆರೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಗಿದೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಂದಾಜುಗಳು ತಯಾರಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಂದು countersign ಆಗದೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರೆ ಇನ್ನೂ scrutinyಯಲ್ಲಿ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಅಂತೂ 'scrutiny' ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳು ರಿಪೇರಿಯಾಗದೆ ಬಿದ್ದಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. 'Without considering the return from such works while taking them up' ಎಂದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳದೆ ವಿಡಿಯಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರುತ್ತದೆ. ರೈತರಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಅನೇಕ ರೈತರು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿ 'ಕ್ಯಾ' ನಿಂತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೇನು ಹೇಳುವುದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರಿಸಬೇಕೇ ಎನಿಸಿ, ಸಿಕ್ಕಿದಂತೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೆರೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಸರಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಈ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದಾಗ ಅವುಗಳ capacity ಏನಿತ್ತು, ಇವೊತ್ತು ಏನಿದೆ, ಆಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟಿತ್ತು ಇವೊತ್ತು ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ, ದೇಶದೊಳಗೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಈಗ ಆ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸದೇಯಿದ್ದರೂ ಆ ರೈತರಿಂದ ಕಂದಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಿ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಈ ರೀತಿ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವರಿಗೆ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸಲು ಆ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

*SRI H. C. LINGA REDDY (Malur).— I support this resolution wholeheartedly. The resolution is very simple. But at the same time it is very important. It is not for the first time that this resolution has come up on the floor of this Assembly for discussion. By way of cut motions, questions and in various other manners, this issue, this problem of permanent relief for famine in the scarcity areas of the State, has figured on the floor of this Assembly on various occasions. Unfortunately, I am afraid the Government has not paid sufficient attention and the emphasis that it deserves, has not so far received. We see that the Malnad Improvement is seriously taken up. For some time, we were hearing that the Planning Commission was concerned over the problem of providing sufficient funds for giving

relief to the famine affected areas. I think it is very necessary that systematic and proper schemes should be drawn up for affording permanent relief to the famine areas. Of course, my friend Sri. Mudduramiah has noted down only one method of giving relief to the scarcity areas, i.e., repair and restoration of tanks, channels and feeder channels in the maidan areas which frequently suffer from famine. The entire Kolar District, some parts of Chitaldrug District, Tumkur District, and certain areas in the State. . . .

(Interruption).

Please don't be hasty. I am coming to the other areas also which have been suffering from famine, periodically. Specially the areas which are adjacent to Royala Seema are always afflicted with famine. These areas, suffer from famine in a serious form. It was only the other day that I had occasion to preside over the Atchkatdars' Conference of Palar River Tanks. In that Palar River Tank series, there were originally 1,500 tanks, and now as many as 300 tanks have gone out of existence and they have completely disappeared, and only about 1,200 tanks are there and even these tanks that are in existence are not properly repaired every year. After all, the repairs that very many of these tanks require is very simple. Either something will be wrong with the waste-weir or with the sluice. Sometimes the bund has to be built up properly and strongly, and the tank sometimes will be silted up. The trouble with these minor tanks will be mostly either with the sluice or the waste-weir. Of course if the tank bund has to be constructed, or the tank has to be desilted, it will mean some money. But to the other minor repairs—unfortunately the department has not been paying proper attention. I request the Government that these small things may be immediately attended to. In these famine areas, we do not have any major irrigation works at all. Probably it is not possible to have major irrigation projects, because there are no big rivers. But the repair to the tanks,

channels, feeder channels and minor irrigation works can be very easily done. We know how important a tank will be to a villager. A properly maintained tank is the very life-blood of a village. If a tank is under repairs and if a tank bund is cut off or if something is wrong with the sluice or waste-weir, all the water will flow out. I know of one instance that occurred recently. In Malur Taluk, Tyakal Hobli, there was a rainfall of six inches. But because the authorities did not give proper attention, the entire water went out of the tank into the atchkat and on to other areas, with the result that some houses were washed off and the tank was without water. It is very very important that these minor irrigation works have to be undertaken on a systematic basis by the Government and the people in the famine areas given proper relief and help.

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ (ನಂಜನಗೂಡು-ಅನು ಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಆಗಾಗ ಕ್ಷಾಮ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆರೆಗಳನ್ನೂ ನಾಲೆಗಳನ್ನೂ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಕ್ಷಾಮಕಾಲದಲ್ಲಾಗುವ ಅನಾನುಕೂಲಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು. ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ತರದೋರಿ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕಳೆದ ಎರಡು ಸಾಲುಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ, ಏನು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಏನೇ ಆಗಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥಾನಾಮಳೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದಲೂ ವರದಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ Mysore is the only district where famine-stricken areas are there ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕ್ಷಾಮ ತರದೋರಿ ಜನರು ಅನ್ನಾಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಮತ್ತು ನರಸೀಪುರದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕ್ಷಾಮ ತರದೋರಿದೆ. ಕಳೆದ ಮುಂಗಾರು ಜೋಳದ ಫಸಲಾಗದೆ ಜನರು ಇತರ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಜೀವನ ಕ್ಕಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮೈನ್ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಾಲೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿಮಾಡಿದ್ದರೆ ಮಳೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಇರುವ ನೀರನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇತರ

ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಹೋಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಲಕಾಯಂತೆ ನಡೆದಿದ್ದಾರೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲು ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೇಳಿಪುರದ ಕೆರೆಯನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದರ ತೊಬು ಹಾಳಾಗಿದೆ, ಹೊಳು ತೆಗೆಸಬೇಕು, ನರಸಾಂಬುಡಿ ಕೆರೆಯನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನೂ ಇತರ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸದಸ್ಯರೂ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅನೇಕಸಾರಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. Conceived conceived ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಹೊರತು nothing came forth. ಈ ಗಾದೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸವೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ. ರಾಮಪುರನಾಲೆ ಎಂದಿದೆ, ಇದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಕಪಿರಾನದಿಗೆ ಅಣೆ ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಂಜನಗೂಡು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ರೈತರ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟಿಗೆ ನೀರೇ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕಪಿರಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರದೆ, ಪೂರ್ತಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಡದಿದ್ದರೆ ನಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ನಿರೋಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಂಜನಗೂಡು ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲೆ ನಿಗಾಕೊಟ್ಟು ಈ ಸಾರಿ ಈ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ನರಿಪಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮನಿಯಪ್ಪ (ಹಿರಿಯೂರು) —ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಮುದ್ದುರಾಮಯ್ಯನವರು ತಂದಿರುವ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ, ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಿಟ್ಟೆನು ತ್ತೇನೆ. ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ಅಭಾವ, ಎರಡನೆಯದು ಜನ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ಅಭಾವ. ಹೀಗೆ ದ್ವಿಮುಖವಾಗಿರುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಥಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಮನದಟ್ಟಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಅನುಭವವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮೊನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ರವಿನ್ಯೂ ಸೆವೆರು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಂಡಾಗ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪ್ರತಿ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ಅವರಲ್ಲಿ ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಆ ಮನವಿಯೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಗೋಕಟ್ಟೆ ಆಗಬೇಕು, ಫೀಡರ್ ಚಾನಲ್ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬುದೇ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೇ ಎನಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆ, ನದಿಗೆ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಜಲಾಶಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೂ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಶೇಕಡ ಮೂರರಷ್ಟು ಪ್ರತಿಫಲ ಬರುವಂತಿದ್ದರೆ, ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಮನಿಯಪ್ಪ.)

ಮಂಜೂರುಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನೀತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಸಾಲ ವನ್ನೆತ್ತಿ ಆ ಹಣಕ್ಕೆ ಬಡ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದರಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವ ವಿಶೇಷ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಈ ನಿಯಮವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಇದು ತಪ್ಪೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಿದ್ಧನಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಮಲೆ ನಾಡು ಅಥವಾ ನದಿಗಳು ಹರಿಯುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿನಾ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೂ ಈ ತಪ್ಪವನ್ನು ನೈಯಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

2 P.M.

ನೀರು ಅನ್ಯಕ್ರಂತ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕು. ಅಂದಮೇಲೆ, ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ, ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗಾದರೂ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ವಸತಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಜನರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸುವುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವವರು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು ಜನತೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರ्याಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಈಗ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಹರಿದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ನೀರು ವಸತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಒಬ್ಬ ಒಬ್ಬರಾದವರನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸಿ ನೀರು ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸಿಯೂ ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಇವೆ. ಆದರೆ, ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಒಂದೆರಡು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿ ಸಮಾಧಿ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಒಂದು ಗೋಕಟ್ಟೆಯಾಗಿ ಜನ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೇನೋ ಹೇಳಬಹುದು, 'ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ; ನೀರಿರುವ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಜನರು ಹೋಗಬೇಕು' ಎಂದು. ಈ ವಾದವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನೀರು ವಸತಿ ಕಡಮೆಯಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಜನಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲತೆಯಿಲ್ಲದೆಯೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು. ಹಿಂದೆ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಒಂದು ಅರಣ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅಂದರೆ ಈಚೀಚೆಗೆ ನೀರು ವಸತಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಅದು ಬೆಂಗಾಡಾಗಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲ್ಲಿ ಹಯತಕ್ಕೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ತಡೆದು ನೀರಿನ ವಸತಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಜನರಿಗೂ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಾಡು ಬೆಳೆದು ಮಳೆ ಬರಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲಕ್ಕವಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು

ಸಾಧುವಾದ ಮಾತೇ? ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ Re-habilitationನಿಗೆ ಬೇರೆ ಎಷ್ಟು ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ವಲಸೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಇರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಹಾಲ ಜನರು ಇರುವ ಕಡೆಯಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ನ ವಸತಿಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಸಲಹೆಯನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಮನ್ನಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೊಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಬಹುಶಃ ಕೊಡಬಹುದು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಯಿರತಕ್ಕ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ವಾದ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 60-70 ಜನ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರೇ ಆಗಿದ್ದು ಅನೇಕರು ನಿರುದ್ಯೋಗದಿಂದ ತೊಳಲುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಲ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ಸುಧಾರಿಸಿ ಜೀವನೋಪಾಯವೊಂದನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಏನೂ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನಾದರೂ ಬಿಡಬಹುದು. ಆದರೆ, ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಲಾಭ ಬರ್ಚು ವಿಷಯಗಳೇ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ವಾಣಿ ವಿಲಾಸ ಸಾಗರವನ್ನು 1898-99 ರಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅದರಿಂದ ಮೂರು ಕಾಸಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆಂಬ ಭರವಸೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವರು ಆ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಇಂದು ಆ ಪ್ರದೇಶ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯಾನವನವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವ ಈ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ವರಮಾನ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಸಂಕುಚಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡದೆ, ಮುಂದೆ ಇನ್ನು ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲಾದರೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೇ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ವರಮಾನ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶೇಕಡ 3 ರಷ್ಟು ವರಮಾನ ಬರುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ನಿಯಮವನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಿ, ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಂದು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿರ ವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸದೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ, ಕೇವಲ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಾಲೆಗಳನ್ನೇ ಫೀಡರ್ ಚಾನಲ್‌ಗಳನ್ನೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಗೋಕಟ್ಟೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜನ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯವರು ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಆರ್. ನಾಯ್ಡು (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ).—ಸ್ವಾಮಿ, 91 ನಿರ್ಣಯಗಳು ಇಂದಿನ ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿವೆ. ಒಂದೊಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯ ಕಾಲ ಕೊಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ 45 ಘಂಟೆಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತ

ನಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವುದರಿಂದ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ 10 ನಿಮಿಷ ವೆಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಎನಂತಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಮೊಡಲಗಿರಿಗೌಡ (ಕುಣಿಗಲು).— ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶ್ರೀಮಾಣ ಮುದ್ದುರಾಮಯ್ಯನವರು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಹುಶಃ ಅವರೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ವಿಷಯ ವನ್ನೂ ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸೇರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ, ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಈಗಿರುವ ನಿರ್ಣಯದ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಹುಶಃ ಮೊದಲು ಅಡ್ಡಿಬರುವುದು ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ, ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕೆ, ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದ್ದೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಶೇಕಡ ಇಷ್ಟೇ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರಬೇಕು, ಮೂಲಕ್ಕೆ ಶೇಕಡ ಕಡಮೆ ಬಂದರೆ ಅಂಥ ಕೆರೆಗಳನ್ನು, ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಪಿಕ್‌ಅಪ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಶಾಖೆಯವರು ಒಂದು 'ಕ್ಯುರಿ' ಹಾಕಿಯೇ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿಯ 'ಕ್ಯುರಿ'ಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಶೇಕಡೆಗೆ 3ಕ್ಕೆ ಕಡಮೆ ಬರುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಈ ಕಷ್ಟ ಬಂದಿರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೊದಲು ತಮ್ಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಯಾದರೂ ಆ ನೀತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಿಕ್ಕಪ್ರದೇಶದಂತೆ ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ಬಂದೊಂದು ಹಳ್ಳಿ ಕೂಡ, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಶ್ರಾಮಮುಖ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಿಲ್ಲವೆಂಬುದೊಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೂ ದನ ಕರುಗಳಿಗೂ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಣ ಬಿಡತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶ ಸಹ ಇರುತ್ತದೆ. ಬೇಸಗೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನ ಜಾನುವಾರುಗಳು ನೀರಿಗಾಗಿ ಮೈಲಿ ಗಟ್ಟಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕೂಡ ನೀರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಮೈಲಿ ದೂರ ಹೋಗಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಅನೇಕವೇಳೆ ಬಂದಿವೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 3 ಲಾಭಾಂಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಯಾವಾಗ ನೋಡಿದರೂ ಶ್ರೀಮಾಣ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜುಪ್ಪನವರು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಗತಿಯೇನಾಗಬೇಕು? ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಟ್ಟಿದವುಗಳಾಗಿ ಈಗೇ ರಿಪೇರಿಯಾಗದೆ ಕೈಬಿಟ್ಟವುಗಳಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡಿರೆಂದರೆ ಸಾಕಾಷ್ಟು Return ಇಲ್ಲವೆಂಬ ನೀತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಕೈಬಿಡಲ್ಪ

ದುತ್ತವೆ. ಈ ನೀತಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿಯೆಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಹಾಳು ಮುಟ್ಟಿ ಹೋಗಿರುವ ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಪೂರೈಕೆಗೆ ತಂದು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕನುಕೂಲಿಸುವಂತೆಯೂ ಜನರಿಗೆ Relief ಕೊಡುವಂತೆಯೂ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. Return ನಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇವುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬರಬಾರದು. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯತ್ತಿದ್ದರೆ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದ ಕೆರೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೈಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. S. R. C. ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ, ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನ್ನದ ಕೊರತೆಯಿದೆ; ಆ ಅನ್ನದ ಕೊರತೆಯ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವರದಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ, ಆ ರೀತಿ ನೀವೂ ಕೂಡ 'ಈ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡೋಣ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ತರಿಸಿ ಅಲ್ಲಗೆ ಅಹಾರ ಒದಗಿಸೋಣ' ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಆ ರೀತಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೇವಲ ವ್ಯಾಪಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇ ಆಗಲಿ ಆ ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದು, ಎಷ್ಟೇ ಆಗಲಿ ರಿಲೀಫ ಕಾಮ ಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು—ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿ ಕಾಲುವೆ ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಮಾಣ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು ನಮಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದವರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬಹಳ ಆಳವಾಗಿ study ಮಾಡಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ತತ್ವಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಶ್ರಮಿಸಿರುವಂಥವರು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕ್ (ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು).— ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಿವುಡು ಮುಂದೆ ಕಿವರಿ ಬಾರಿಸಿದ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಯಾವುದೋ ಸ್ವಂತ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತ ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿ ದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ 'Return' ಇಷ್ಟೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಗಣನೆಮಾಡದೆ ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair.]

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಮೊಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಶ್ರೀಮಾಣ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಇದಕ್ಕಿರುವ ಅಡ್ಡಿಯೆಲ್ಲಾ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರದು. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಬಾರದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ದುರಾದೃಷ್ಟ ಎನ್ನಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀಮಾಣ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಬಾಟನ್ನು ಅವರ ಕೈಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ತಕ್ಷಣ, ಆ ಬಾಟಿಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ರೂಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆರೆಗಳನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಚಿ. ಎಫ್. ಮೊದಲಗಿರಿಗೌಡ.)

ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲ ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ನೀರು ಅಡಗಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಜನರಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿಕೊಡುವ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು, ಆ ಜನರಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳಿಬಂತು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ತಾವು ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟು ನಿಧಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸರಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅನೇಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಜನರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಾದಂಥ ವಿಷಯ. ಅದಕಾರಣ ತಾವು ಈ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿ, ರೈತರಿಗೆ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು—ಕೇವಲ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಳೆಗಳನ್ನೇ ಅಲ್ಲ ಜನರ ಜೀವನದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯಾಪಾರದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ—ಅದೆ ಕಾರಣ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಂದರೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬಾಬಿನ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ರಿಟರ್ನ್ ಸಾಕಷ್ಟು ಬರಲಿ ಅಥವಾ ಬಾರದಿರಲಿ ಹೇಗೆ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ, ಈ ಬಾಬಿನಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಿಟರ್ನ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಮ್ಮಿ ಬಂದಾಗ್ಲೂ ಅದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳದೆ ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸಿ ಅನುಕೂಲ ಪಡಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷವಿದೆ. ಇರಾಖೆಯ ಜನರು ಈ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ರಿಟರ್ನ್ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಮೈಲಿ, ಅಷ್ಟೇ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ, ಅಷ್ಟೇ ಯೋಜನೆಯಿದ್ದಾಗ್ಲೂ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಕಷ್ಟು ರಿಟರ್ನ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಮನಸ್ಸೆಲ್ಲಾ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಚಿಕ್ಕಿ ಕಲ್ ಜನರ ಮನಸ್ಸು ಹೀಗೇ ಇರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಈ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಈ ಚಿಕ್ಕಿ ಕಲ್ ಅಫೀಸರುಗಳ ಮನಸ್ಸು ಹೀಗೇ ಇಷ್ಟೇ ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ನಾವೇನೂ ಹೇಳುವಹಾಗಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಬಂದರೆ ಹಾಗೇ ಸರಿ; ಹೀಗೆ ಬಂದರೆ ಹೀಗೂ ಸರಿ ಅನ್ನುವಂತೆ ನಮಗೆ ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ರಿಟರ್ನ್ ಬರಲಿ ಅಥವಾ ಬಾರದೆ ಇರಲಿ ತಾವು ಈ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದರೆ ವ್ಯಥಾ ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಉದಾರ ಭಾವನೆ ತೋರಿಸಿ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಅಷ್ಟೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ತಪ್ಪದಂತೆ ಪ್ರತಿ ಮಿಷಿಂಗಿಗೂ ಈ ಗ್ರಾಮ ನೌಕರರುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಪಡಿಸಲು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಅದಕ್ಕೇನೂ ಸಮ

ರ್ಪಕವಾದ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರಂತೆ ಈ ವಿಚಾರವೂ ಆಗಬಾರದೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾದಯ್ಯನವರ ನಿರ್ಣಯದಂತೆ ನಾವೂ ಸದ ಈ ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಂದೆ ಪದೇ ಪದೇ ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ವಿಚಾರವೂ ಸಹ ಅದೇ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಆಗಬಾರದೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri V. M. MASCARENHAS (St. John's Hill).—No resolution should be allowed to be discussed for more than 30 minutes, even if it is important and the less important one should be given only 15 minutes. This resolution has already taken more than 15 minutes.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I think we have taken sufficient time. We will ask the Government to reply.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—In the view of my hon'ble friend Sri V. M. Mascarenhas, it may not be important. Even if the Speaker has agreed to a time-limit being fixed, supposing we want to represent when sufficiently it is not represented, taking 2 or 3 minutes more, it will then not be so bad as not to represent it at all

MR. DEPUTY SPEAKER.—I have not given a ruling on the view held by Sri Mascarenhas—whether this resolution is important or not. It is important and several members have spoken on this subject: I believe a time-limit of 20 minutes is fixed for each resolution. You have taken more than the time-limit fixed. You have got also other important resolutions. I think it is better for the Government now to reply.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Suppose we want to add anything. After the Government replies, let us be given a chance.

MR. DEPUTY SPEAKER.—That is final.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಜನ್ನಬಸಪ್ಪ (ಕೈಗಾರಿಕಾ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕ ರೀತಿಯು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ:—

“This Assembly is of the opinion that the Government should execute the works of tanks, channels and feeder channels in maidan areas which frequently

suffer from famine with a view to permanently relieve famine, without considering the return from such works while taking them up."

ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರತಕ್ಕ ಮೂಲೋದ್ದೇಶ ಕೆರೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿ ಮತ್ತು ನಾಲೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮದ ಭೀತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೋ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ನಾಲೆ ಮತ್ತು ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿಯನ್ನು ಅವುಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ರಿಫೇರಿ ಮಾಡಿನ ಬೇಕು ಅನ್ನ ತಕ್ಕಂಥ ಉದ್ದೇಶ ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಅಡಕ ವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮಾತನಾಡಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಪೈಕಿ ಕೇವಲ ಒಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ಈ ನಿರ್ಣಯ ದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಂಶಗಳು ಅಡಕವಾಗಿರು ತ್ತವೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಈ ಕೆರೆ—ಕಾಲುವೆಗಳ ಕಾಂಗಾರಿಯು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇವುಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಕೆಲಸವು ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ ಜನ ಜಾನುವಾರಗಳು ಕುಡಿಯತಕ್ಕಂಥ ನೀರಿನ ಗೋವು ಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ರಿಫೇರಿಮಾಡಿಸುವುದು ಒಂದು. ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಆಗಲು ಕೆರೆಕಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು. ಈ ಪೈಕಿ ಮೊದಲನೆಯ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಯಾರದೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಜನ ಜಾನುವಾರು ಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸ ತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ; ಇದು ಅವಶ್ಯಕ. ಆದುದ ರಿಂದ ಇಂಥ ಗೋವು ಕಟ್ಟಿಗಳ ರಿಫೇರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವತ್ತೂ ಯಾರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರತಿಫಲ ವನ್ನೂ ಅಪೇಕ್ಷಿಸದಂತೆ ನಡೆಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿ ದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಈ ಗೋವು ಕಟ್ಟಿಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೇನೂ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತಿದೆಯೋ ಅಂಥಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಭಾಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕತಕ್ಕ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ ಶೇಕಡ ಇಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರಲೇಬೇಕೆಂಬ ನೀತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇದು ನಿಂತಿದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಸೂಚಕರು ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಬಂಧನೆಗಳೇನಿವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ—ಅಂದರೆ ಕ್ಷಾಮಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸದಲಸ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಅಥವಾ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿ ಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ನಿರ್ಣಯ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪರಿ ಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಂಥ ಅಂಶಗಳೆಂದೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನೀಗ ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾ ಗಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡು ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರಿಫೇರಿ ಕಾಂಗಾರಿಗಳನ್ನು

ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳ ರಿಫೇರಿ ಯನ್ನು ನಡೆಸಲೇಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಗೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಯಾವತ್ತೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವತ್ತೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಪ್ರತಿಫಲವೂ ಇಲ್ಲ ದಿದ್ದರೂ. . . .

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪ. —“ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರತಿಫಲ ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಅದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. . . .

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ. —ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ರೀತಿ ಯಾವುದು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನೀಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಇದನ್ನು ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಹಾಗೆ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಲೆ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆದರೆ ಮಲೆನಾಡಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಇಂಥ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆಯೆಂದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೂ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ ನಾವು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಂದುವೇಳೆ ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಗಮನವನ್ನೇ ಕೊಡದೆ ಈ ಕೆರೆ—ನಾಲೆಗಳ ದುರಸ್ತಿಯನ್ನು ಕ್ಷಾಮಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿದಂತಾಯಿತೇನು? ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಅನುಕೂಲ ಉಂಟಾಯಿತೇನು? ಇದೊಂದು ಪರಿ ಹಾರೋಪಾಯ ಮಾರ್ಗವಾಯಿತೇ?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—With your permission, if the Hon'ble Minister yields, I would like to say something. The Minister seems to think that in order to obviate famine we have brought this resolution. This is one of the ways by which you could take relief measures in a famine area without taking into consideration the return. That means, they are asking for a fixed return. It is just a relaxation. If he stands on areas and begins to interpret, there is all that. But the idea contained therein, he knows and every Hon'ble Member of this House knows. Therefore let him answer, taking into consideration any area where famine brings havoc, in respect of which the Government of India had appointed a Committee to consider about relief measures. Taking that into consideration, let him answer.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ. —ನಾನೀಗ ಹೇಳು ತಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮುಂದಿಸಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ವಿಷಯಗಳೇನಿವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಇದರಂತೆಯೇ ನಡೆಯಲು ಸರ್ಕಾರ ಬದ್ಧವಾಗಿರ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.)

ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇರತಕ್ಕ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಡಿಲಮಾಡಿ ಎಂದು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನಾ ದರೂ ತಂದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಇರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ.

ಶ್ರೀ ಮುದ್ದುರಾಮಯ್ಯ.—ನಾನು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದ್ದಿದ್ದರೆ. . .

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಾನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ನೋಟನ್ನೂ ಸಹ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರತಕ್ಕ ಅಂಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿದರೇ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

2-30 P.M.

ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಅನೇಕವೇಳೆ ಕ್ಷಾಮಪೀಡಿತವಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದುಡ್ಡಿನ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಲಕ್ಷವಿಲ್ಲದೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕ್ಷಾಮ ಯಾವುದು ಬಂದರೂ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ ಕ್ಷಾಮನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇದೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮತೆಯನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಾರದೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ. ಅದನ್ನು meticulous ಆಗಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಇದರ spirit ಏನು ಇದೆಯೋ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆಯೋ ಅದು ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿರುವ spiritನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗಬಹುದು.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—If the Hon'ble Member has a little patience, he will appreciate the views that I place before you.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಮುದ್ದುರಾಮಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಇದು permanent ಆಗಿ ಕ್ಷಾಮವನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ಮಳೆ ಆಗಬೇಕು. Sub-soil water ಎಲ್ಲದೆಯೋ ಆ ನೀರನ್ನು tap ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕ್ಷಾಮ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಕೋಲಾರ,

ತುಮಕೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ—ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಮೇಲೆ Sub-soil waterನ್ನು tap ಮಾಡಿ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಇವುಗಳಿಗೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತುಮಕೂರು, ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ವರು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಗ ತಾನೆ ಶ್ರೀ ಮೂಡಲಗಿರಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ತುಮಕೂರು, ಕೋಲಾರ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ—ಇಂತಹ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದಾಗಲಿ ಯಾವ estimateಗಳು ಬಂದರೂ ಅದನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆಮಾಡಿ ಬಹಳ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಉದಾರವಾಗಿ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜುಗಳು ಮಂಜೂರು ಆದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಅಡ್ಡಿ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಒಂದುವೇಳೆ ಅಂದಾಜು ಆದರೂ ನಿರ್ಧಾನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣವೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ, ಅಂಥ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆಮಾಡಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನುಮಾನ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದು, ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ projects, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ irrigation project ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು—ಈ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೂಡ ಹಣವನ್ನು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಸಾಲತೆಗೆದು ಆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸದಸ್ಯರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಂದೆ ವೇಳೆ ಉತ್ತಮತೆಯಾಗಲಿ, ಆಗದೇಹೋಗಲಿ ಅಂತಹ ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸದಲಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸಲಹೆಕೊಟ್ಟುಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಸಲಹೆಗಳ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ನಾವು ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಷ್ಟೇ percentage return ಬರಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿರೂ ಕೂಡ ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು, ಇಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರೆ ಆಗ್ಗೆ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಲಹೆಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರತಕ್ಕ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದ

ವರ ವಿರೋಧಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇರತಕ್ಕಂತೆಯೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತಾಪೂಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಮಾದಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಮಾದಯ್ಯನವರು ಕೆರೆಕಟ್ಟಿಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಗಳೇ ನಂಜನಗೂಡು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ 1947ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈಚೆಗೆ 7-8 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆಕಟ್ಟಿಗಳ ಕಾಮಗಾರಿ, Picking-up Channel, river valley project ಮತ್ತು ಬಾವಿಗಳಿಂದ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದು ನರಬರಾಯಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ 7-8 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬರ್ಕು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಾಪು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಚಾಮರಾಜನಗರದಲ್ಲಿ ರಾಮನಮುದ್ರೆ ಎಂಬುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೆರೆ. ಈ ಕೆರೆಯು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೂತುಹೋಗಿದ್ದು ಕಾಲುವೆಗಳಿಲ್ಲಾ ಮುಚ್ಚಿ ಹೋಗಿದ್ದು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹೊಳನ್ನು ಕೇವಲ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ರಾಮನಮುದ್ರೆದ ಕೆರೆಯಿಂದ 12 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ನಾಲೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಮೀನಿಗೂ ನೀರು ಒದಗಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ಬಹಳ ಸುಖವಾಗಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ. ಇಂಥಾದ್ದು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—On a point of information. 1947ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ರಾಮನಮುದ್ರೆ ಕೆರೆ ರಿಪೇರಿ ಆಗಿರುವ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ನನ್ನ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆದ ಮೇಲೆ ಆಗಿರುವ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದೆ. 1952ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಈ ಲಾಗಾಯಿತುಪರಗೆ ಇದೇ ಕೆರೆಗೆ estimate ಆಗಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ countersign ಆಗದೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ವಿಷಾದಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ.—ನರಸಾಂಬುಧಿ ಕೆರೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಹೊಳು ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—Particular instances ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾರೆ. Now the Minister may go on. Let there be no interruption.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ನಿಂತಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೆರೆಕಟ್ಟಿಗಳ ರಿಪೇರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಅದು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಿರ್ದಾನವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬಹುದೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಕಾತರವಾಗಿದೆ. Countersign ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ

ವಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಕಾರಣದಿಂದ ನಿರ್ಧಾನವಾಗಿದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ sanction stageಗೆ ಬಂದು, ಅಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಗೊತ್ತಾದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. Procedure ಬದಲಾಯಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮಂಜೂರಾತಿ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಆಸಕ್ತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಯಾವ ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪು ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬಹುದೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಆಶೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I want to know whether any Member or any Minister when a point of order is raised, can continue to stand without yielding. I want a ruling on that point.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I am afraid you have raised the point too late in the day. That point of order has been disposed of already.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—He did not yield when a point of order was raised.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—You did not take the earliest opportunity to raise objection. I have given the ruling on the point of order raised by the Hon'ble Member.

Sri M. CHIKKALINGAI AH (Malavalli—Scheduled Castes).—It is but right that when the Minister in charge is present, he should give a reply.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The concerned Minister has not taken down all the observations made by the Members since he was in the other House. It is better in the interest of the Members themselves that the Minister who has noted down all the points replies. He also takes the entire responsibility on behalf of Government.

*Sri Mulka GOVINDA REDDY (Chitaldrug).—The practice in every House is that if the Chief Minister is there, I agree and concede that the Chief Minister has a right to intervene and reply. But no other Minister has any right to reply when the concerned Minister is in this House. Now that the concerned Minister has come over here, it is his duty and

(SRI MULKA GOVINDA REDDY.)
responsibility to reply to this House.
Otherwise, he will be flouting the will
of the majority of this House.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I think
this is not the first time that such a
procedure has been allowed. Hon'ble
Members are aware that on previous
occasions, other Ministers have been
allowed to answer on behalf of another
Minister.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—
When the concerned Minister was
absent from the House, then only
another Minister was allowed to reply
or answer questions but when the con-
cerned Minister is present in the House,
it is the concerned Minister who should
reply. The prerogative right of interven-
ing and replying lies with the Chief
Minister and none else and no other
Minister, especially a Junior Minister,
has any right to reply on behalf of
other Ministers.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I
take very serious objection to the
Hon'ble Member's remark. It is a
Cabinet of Joint responsibility and any
Minister can answer for the Govern-
ment. I therefore hope the Hon'ble
Speaker will permit me to reply.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ
ಚರ್ಚೆ ಅನಾವಶ್ಯಕ.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—We
have raised certain fundamental issues.
There are precedents in this House and
your predecessor has many a time given
a ruling that if the concerned Minister
is present, he should give reply.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I am
afraid the precedent is other way
about.

* ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್ (ಟಿ.-ನರಸೀ
ಪುರ).—ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳ
ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು
ಜವಾಬು ಹೇಳಬೇಕೋ ಆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಿಟ್ಟು
ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿವೆ
ಎಂದು ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದಿರಿ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ
ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜವಾಬು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಗ ಮುಖ್ಯ
ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟು
ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳು ಇವೆ. ಅಷ್ಟೇ ವಿನಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ
ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜವಾಬು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ
ಇನ್ನೊಂದು ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ
ಜವಾಬು ಕೊಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಉದ್ಭವ
ವಾಗಿರುವ ವಿಷಯ—ಈ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ
ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರಲಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೋ
ಸ್ಮರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ joint responsibility

ತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು
ಜವಾಬು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜವಾಬು ಇನ್ನೊ
ಪೂರೈಸಿಲ್ಲ. ಈ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ
ಸಭೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ
ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಗೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರೇ
ಜವಾಬು ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯ, ಅವರ ಹಾಜರಾತಿ
ನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು
ಜವಾಬು ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ
ಮುಂದಿರುವ issue. ಇಂಥ ನಿರ್ದರ್ಶನ ಹಿಂದೆ
ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜವಾಬು
ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಧ್ಯೆ
ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳು
ಅನೇಕ ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಈ ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕಿಗೆ
ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ
ವಿಮರ್ಶಮಾಡಿ ಆ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಿಕ್ಕಲಿಂಗಯ್ಯ.— Resolution ಅನ್ನು
ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಆಯಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ
ಇಲಾಖೆ ಅಧೀನರಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರಿಂದ
ಒಂದು ನೋಟನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿಸಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡಿರು
ತ್ತಾರೆ. They are expected to know all
the details of the question, ಅದೇಲ್ಲಾ
ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ದೆಸೆಯಿಂದ,
ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು points ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ
ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು supplement
ಮಾಡಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ಶ್ರೀ ಶಿವನಂಜೇಗೌಡ (ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು).—
ಇಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು
ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಯಾರು
ಯಾರು ಯಾವ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ
ದ್ದಾರೋ ಅದರ ವಿಚಾರ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು.
ಈಗತಾನೆ ಅವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಜವಾಬು
ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ
ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ, ಕೇಳಿದ ತಕ್ಕಂಥವರು, ಜವಾಬು
ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯ. ಸರ್ಕಾರ ಒಂದೇ. ಎರಡಲ್ಲ.
ಅವರು ಜವಾಬು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಸಂಬಂಧ
ಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊದಲು ಇರಲಿಲ್ಲ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—It is not
against the Rules of Procedure that you
are thinking of establishing a good
convention. According to the Rules
of Procedure, a Minister means a
Member of the Council of Ministers
and includes any member to whom
such Minister may delegate any func-
tions assigned to him under the Rules.
So, he can delegate his powers
to another Minister to answer
and it will not be against the
Rules of Procedure. But you say that
if the Minister is prepared to answer,
it will be helpful to the Members.
That is your contention?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಯ್ಯಂಗಾರ್.—
ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ; ಆ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ
ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರುವಾಗ ಉತ್ತರ
ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೇ
ಕೊಡಬೇಕು?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—It all depends on circumstances. Today it so happened that the concerned Minister was not present when the Hon'ble Members were speaking. The other Minister has watched the observations made by the Members. It is, therefore, better he continues replying. After all he takes the entire responsibility for the other Minister. I can uphold the point of order if what the Minister is doing is against the Rules of Procedure. It is not against the Rules of Procedure if one Minister speaks for another Minister.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—You have to establish healthy principles, Sir. But it is not in the interests of . . . .

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Have you not already spoken?

A HON'BLE MEMBER.—He is speaking even after the Hon'ble Speaker has given his ruling.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have not given my final ruling. It is still in the process of discussion.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—When the concerned Minister has come, we do not want that a bad precedent be set up by allowing the Minister to continue. The Minister may either resume his seat out of his own accord . . . . .

Sri R. K. PRASAD (Bangarpet).—How many times can an Hon'ble Member speak on the same point of order, Sir?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Probably he wants a clarification.

Sri Mulka GOVINDA REDDY.—Or he may be asked to go out. In that case, there will be no difficulty. Otherwise . . . .

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I am sorry, I cannot ask him to go out. I cannot do that. Moreover it is within the Rules of Procedure that one Minister may speak for the other. He is perfectly correct in answering to the debate. It is left to the Minister to answer. There is no point of order. The Minister can go on with his reply.

ಶ್ರೀ. ಎಂ. ಸಿ. ಅಂಜನೇಯರೆಡ್ಡಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜವಾಬು ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶವಾದ ಕೋಲಾರ, ತುಮಕೂರು

ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮ ಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಂದಾಜುಗಳು ತಯಾರಾಗಿ ಬಂದರೂ ಮಂಜೂರುಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕ್ಷಾಮದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಂಜೂರುಮಾಡಿ ಒಂದೇ ಸಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ನೆಲಮಂಗಲ—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಕೆರೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ . . . .

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I am sorry I cannot allow any other member to interrupt the Minister in his reply. If the Hon'ble Minister is prepared to yield I can understand. But if he is not yielding . . . .

Sri K. PRABHAKAR.—He has yielded many times, Sir. ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. Prohibitive cost ಎಂದು ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವ ನೀತಿ ಏನಿವೆಯೋ ಅದನ್ನು . . . .

Mr. DEPUTY SPEAKER.—It is not a new point. If you want any clarification by the Hon'ble Minister, you can ask for it. But you cannot go on making fresh suggestions at every stage. I do not allow it.

Sri K. PRABHAKAR.—I am on my legs, Sir.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have not allowed it.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಬಾವಿಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳ ವಿಷಯ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬೇರೊಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದರೆ ಆಗ ಮಾತನಾಡೋಣ. ಬಾವಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾವು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಮುಂದೆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಎದ್ದುಚ್ಚುತ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಷಯಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಹೋಗುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು decentralise ಅಥವಾ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಕೆರೆಗಳು ದೊಡ್ಡ ಅಸ್ತಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀಗಳಾದ ಲಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರೂ ಮಾಡಪ್ಪನವರೂ ಹೇಳಿದರು.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.)

ಇದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳಿವೆ, ಕೆಲಸಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ತ್ವರಿತವಾದುವುಗಳೂ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟೂ ಮಾಡಿ, ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ, ಅಂಗೀಕಾರ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಿತವಾಗಿಯೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎ. ಮೂಡಲಗಿರಿಗೌಡ.—ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮೂರರಷ್ಟು ಪ್ರತಿಫಲ ಬರಬೇಕೆಂದಿರುವುದನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಿಗೂ ನಾನು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಶೇಕ 3 ಮೂರರಷ್ಟು ಪ್ರತಿಫಲಬರಬೇಕೆಂದಿರುವ ನಿಯಮವನ್ನು ಸಡಿಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು, ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಉದ್ದೇಶ ಇದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಾತರತೆಯಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಉತ್ತಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿದೆ. ಕೆರೆಗಳನ್ನೂ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕನುಕೂಲವಾಗುವ ದೇಶದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಿದೆಯೋ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಅಷ್ಟೇ ಇದೆ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬೇಕು. ಉತ್ಪತ್ತಿ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಗಮನಿಸಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಬಹುದು: ತಾವು ಯಾವುದಾದರೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಟ್ಟು, ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಡಿಲಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಯಾ ಸನ್ನಿವೇಶ ಕೆಲಸದ ಯೋಗ್ಯತೆಯಮೇಲೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈಗಿರುವ ರೀತಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬದಲಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕೊನೆಗೆ ಏನೂ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅಂಥ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರಕಾರ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ವಿನಂತಿಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲವೂ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಸೂಚನೆ ಮತ್ತು ಅನುಸರಿಸುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ . . . . .

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕ್ಷಾಮಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಯಾವಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಕ್ಷಾಮಪೀಡಿತವೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ . . . . .

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ (ಹುಣಸೂರ).—ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಯಾವ ಯಾವುದೆಂದು ಆಗಲೇ ಘೋಷಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗೆ ಘೋಷಿಸಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವು ಯಾವಾಗಲೂ ಕ್ಷಾಮಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುತ್ತವೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಸರ್ಕಾರದವರು ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಗುಂಡಂಕೆರೆ ಮತ್ತು ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೆಳಗುಂಬೆ ಕೆರೆ ಇವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ನೀತಿಯನ್ನು ನುಸರಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಒಂದು ಕಡೆ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಅದಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು. ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೂ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೂ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಯಾವ ಯಾವುದು ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಉದಾರವಾಗಿ ನೋಡಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇರತಕ್ಕ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಿ, ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತೇವೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗಿರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮುದ್ದುರಾಮಯ್ಯ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟರೆ ತಕ್ಕ ಉತ್ತರ ಅಷ್ಟು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ವಿಧಿಯಲ್ಲದೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಸನಾ ಪಡೆಯಲು ಅನುಮತಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

The resolution was, by leave, withdrawn.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The House will adjourn now for Lunch and reassemble at 3-30 P.M.

The House adjourned for Lunch at Three of the Clock and met again at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair.]

No. 3.—Hostels for Scheduled Castes Students studying Technical and Industrial Subjects.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ನೆಲಮಂಗಲ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯ ಈ ರೀತಿಯಿದೆ:—

“ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಬಂಧವಾದ ಮತ್ತು ಪಾರಿಭಾಷಿಕ (ಟೆಕ್ನಿಕಲ್) ಸಂಬಂಧವಾದ ವ್ಯಾಸಂಗ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳನ್ನು ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ.”

ಸ್ವಾಮಿ, ಘನ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಜನಾಂಗದವರು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ, ಈಗಾಗಲೇ ಇರತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಮಾರಿದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬರತಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸುಮಾರು 61 ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದು ಬಹಳ